

Příprava na praktické tlumočení a překlady z vietnamštiny

PŘEKLADATELSTVÍ A TLUMOČENÍ V PRAXI

TLUMOČNICTVÍ A PŘEKLADATELSTVÍ

- ◆ TLUMOČENÍ – ústní převod sdělení z jednoho jazyka do druhého
- ◆ Po tlumočnících je požadováno, aby dokázali řešit jazykové problémy okamžitě. Tlumočníci většinou pracují bez použití jakýchkoliv zdrojů nebo referenčních materiálů.
- ◆ PŘEKLAD – písemný převod textu z jednoho jazyka do druhého
- ◆ Překladatel má při své práci výhody ve formě dostatku času, mnoha zdrojů, referenčních materiálů a vlastního časového rozvrhu. Větší množství času je zárukou dokonalé přesnosti textu, aby dával z jazykového i kulturního pohledu vždy ten správný smysl.
- ◆ TRANSLATOLOGIE - obor, který se zabývá překladatelskou i tlumočnickou činností

PŘEKLADATELSTVÍ

- ◇ *interlingvální* (mezijazykový)
- ◇ *intralingvální* (vnitrojazykový) - v rámci jednoho jazyka, jedná se např. o modernizaci starých textů, které by pro dnešního čtenáře nebyly dostatečně srozumitelné
- ◇ *intersemiotický* (meziznakový) - mezi různými znakovými systémy

Překladatel potřebuje mít nejen **skvělou znalost obou jazyků a kultur**, mezi kterými překládá, ale také znalosti v oboru, ve kterém překládá, cit pro jazyk a vědomosti v navazujících oborech. Zvláště náročné jsou v tomto ohledu umělecké překlady, kde nejde jen o překlad obsahu, ale také o jeho formu, estetickou hodnotu a schopnost přenést styl autora původního textu.

SPECIFIKA PŘEKLADATELSKÉ PRÁCE Z VIETNAMŠTINY DO ČEŠTINY

- ◆ *„Každý jazyk představuje specifickou interpretaci světa... odlišnost těchto dvou světů je větší či menší podle toho, na kolik jsou si dané jazyky geograficky, a zejména kulturně vzdálené“* Vaňková a kol.: Co na srdci to na jazyku. (s. 49)
- ◆ Právě geografická a kulturní vzdálenost je jedním z činitelů, které působí, že některé jevy kulturně vzdáleného jazyka jsou do češtiny takřka nepřeveditelné.

Takzvané věci nepřeložitelné

- ◇ *„Na takzvané věci nepřeložitelné zastává teorie překladu v krajních polohách dva protichůdné názory. Jednou krajností je tvrzení, že přeložit lze všechno, druhou je názor, že každý umělecký text překladem něco ztrácí. Problém přeložitelnosti, jak známo, nesouvisí s rozdíly systémů východiskového jazyka a češtiny přímo, nýbrž s konkrétní aplikací těchto rozdílů. Jde o to, zda lze či nelze zachovat jedinečnost formy a obsahu původního literárního díla při nutné výměně jazykového materiálu. V literatuře o překladu a překládání se setkáváme s různými pojetími tzv. věcí nepřeložitelných.“* Kufnerová, Z.: **Takzvané věci nepřeložitelné.** In Překládání a čeština. (Tučná kurzíva od nás.)

Osobní zájmena jako příbuzenské výpůjčky

- ◆ S některými obtížně převeditelnými momenty je velmi nesnadné se vypořádat tak, aby daný text vyvolal v českém čtenáři podobné pocity jako ve vietnamském čtenáři čtoucím originál textu, a to zvláště v případech, kdy takové momenty souvisí se specifickým pohledem na svět promítajícím se do jazyka.
- ◆ Přestože se lze představě originálu velmi přiblížit, některé jevy úzce spjaté s kulturními kořeny zapuštěnými do jazyka jsou do jiného jazyka takřka nepřeložitelné. V českém jazykovém obraze světa rozpoznáme vztah mluvčího k adresátovi podle toho, jakým osobním zájmenem ho mluvčí oslovuje, jen velmi omezeně. Z jazyka, v kterém jsou pro zájmena *já*, *ty*, *vy* užívány výpůjčky z příbuzenských vztahů, je obtížné překládat do evropských jazyků.

Lidová píseň

◆ *Anh ném pao*

◆ *Em không bắt*

◆ *Em không yêu*

◆ *Quả pao rơi rồi...*

Doslovný překlad lidové písně

Anh (starší bratr) *ném* (hodit) *pao* (míč)

Em (mladší sestra, bratr) *không* (ne) *bắt* (chytit)

Em (mladší sestra, bratr) *không* (ne) *yêu* (milovat)

Quả pao (míč) *rơi* (spadnout) *rồi*(už)...

Je z vietnamské písně patrné, kdo je lyrickým mluvčím?

Zájmena anh em

- ◇ Zamysleme se, jakou mají **zájmena *anh-em*** v různých kontextech konotaci ve vietnamském jazykovém obrazu světa. Mohou být užita ve svém původním významu. Tehdy vymezují vztah mezi sourozenci, mezi starším bratrem a mladším sourozencem. Mohou být ale rovněž použita při vymezení vztahu mladšího a staršího muže, či staršího muže a mladší ženy v případě, že jejich věkový rozdíl odpovídá věkovému rozdílu sourozenců. Tato zájmena jsou též užívána v romantickém vztahu, a to i v případě, že je žena starší než muž, nebo muž je ve věku jejího strýce.

Varianty překladů do češtiny

Hodil jsem míč, nechytla jsi jej,

Nemiluješ mě, míč spadl.

Hodil jsi míč, nechytla jsem jej,

Nemiluji tě, míč spadl.

Hodíš-li míč, nechytnu jej,

Nemám tě ráda, míč spadl.

To Hoai: *Manželé A-Phuovi*. In *Vietnamské povídky*. Přel. Zbořilová (1972, s.126)

Jak překládat osobní zájmena z vietnamštiny?

- ◇ Petr Komers, překladatel poezie z vietnamštiny, v překladatelské poznámce ke sbírce *Tisíc oken* od Nguyen Binhe rovněž poukazuje na výše zmíněnou problematiku: „*Velkým problémem je mj. i překlad osobních zájmen, která nejsou ve vietnamštině definována třemi osobami a dvěma čísly (já-my, ty-vy, on-oni), tedy de facto vztahy prostorovými, nýbrž vztahy relativními, poměrnými. Ve vietnamštině totiž drtivá většina takzvaně osobních zájmen může znamenat kteroukoli ze tří osob. Dokonce i podstatná jména mohou hrát roli jedné ze tří zájmenných osob, a v některých příkladech se tak musí též překládat.*“ Komers, P.: Překladatelská poznámka. In *Tisíc oken*. (Tučná kurzíva od nás.)
- ◇ Píseň *Anh ném pao* je tedy bez znalosti vietnamského kulturního kontextu jen velmi obtížně přeložitelná.

Vyjádření vztahu k rodičům v první osobě

◆ *„Con đã biết cuộc nương làm nương ngô...”*

Vyjádření My pronesené k otci z povídky Hai vợ chồng A Phủ (Ze souboru povídek Truyện Tây Bắc, 1953)

I bez znalosti kontextu víme, že s největší pravděpodobností mluví osoba v pozici dítěte ve vztahu k rodičům. Bude tato konotace vietnamského osobního zájmena patrná i z našeho překladu do evropského jazyka?

Substantivní zájmeno con v 1. osobě

- ◆ V tomto případě má jazykové vyjádření hluboké kulturní kořeny. Dcera oslovuje otce. Ve vietnamském jazykově-kulturním obraze světa dcera sama sebe označuje jako dítě, není přípustné, aby se označila vzhledem k otci jinak. Jak tuto specifčnost vietnamského jazykového obrazu světa převést do češtiny?

Con – BỐ Mẹ x české „já“

- ◆ Pokud bude dítě mluvit o sobě, aniž by vztáhlo svou promluvu k rodičům, ke kterým mluví, je výše zmíněná vazba otce a dítěte, jež je zapuštěna ve vietnamském jazykovém obraze světa, **do češtiny nepřeveditelná**. Z toho vyplývá, že české tykání a vykání je nedostačující pro vyjádření této výše zmíněné vietnamské jazykové specifičnosti.

Úryvek z povídky

- ◆ *„Con đã biết cuốc nương làm nương ngô trả nợ thay cho bố. Bố đừng bán con cho nhà giàu.“*
- ◆ *Con (dítě) đã (element minulého času) biết (umět) cuốc (okopávat) nương (pole) làm (dělat) nương (pole) ngô (kukuřice) trả (zaplatit) nợ (dluh) thay cho (namísto) bố (tatínek). Bố (tatínek) đừng (element zázaku) bán (prodat) con (dítě) cho (pro) nhà (dům, rodina) giàu (bohatý).*

Možnosti překladu

- ◇ Jednou z možností překladu by bylo využít českého vykání. Pak by překlad zněl: „*Tatínku, neprodávejte mě tomu boháči.*“ Protože v minulosti bylo i v Čechách zvykem vykat rodičům, český čtenář by na tomto vyjádření pravděpodobně nepokládal nic neobvyklého. Tento způsob překladu by se navíc jevil uspokojivý vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o příběh z dávné doby.
- ◇ „*Umím pracovat na poli, umím pěstovat kukuřici, můžeme splatit tvůj dluh, tatínku. Neprodávej mě tomu boháči!*“
- ◇ To Hoai: *Manželé A-Phuovi*. In *Vietnamské povídky*. Přel. Zbořilová (1972, s.122)

Úryvek k překladu (Tao – mày)

◇ „Mày về lạy chào tao để mày đi chết đấy à? Mày chết nhưng nợ tao vẫn còn, quan lại bắt trả nợ. Mày chết rồi, không lấy ai làm nương ngô trả được nợ, tao thì ốm yếu quá rồi. Không được, con ơi!“

◇ Tô Hoài: *Vợ chồng A Phủ*. In Truyện ngắn Việt Nam thế kỷ XX. (2001, s. 105, 106)

Doslovný překlad úryvku

◇ *Mày (ty) về (jít, vrátit se) lay (poklonit se) chào (zdravit) tao (já) để (aby) mày (ty) đi (jít) chết (zemřít) đây à? Mày (ty) chết (zemřít) nhưng (ale) nợ (dluh) tao (já) vẫn (nadále) còn (ještě), quan (hodnostář) lại (znovu) bắt (donutit) trả (platit) nợ (dluh). Mày (ty) chết (zemřít) rồi (už), không (ne) lấy (vzít) ai (kdo) làm (dělat) nương (pole) ngô (kukuřice) trả (platit) được (element akceptace) nợ (dluh), tao (já) thì (tak) ốm (nemocný) yếu (slabý) quá (příliš) rồi (už). Không (ne) được (element akceptace), con (dítě) ơi (element vokativu)!*

Užití zájmen *mày-tao* a překlad do čj

- ◆ Pokud rodič použije vzhledem ke svému dítěti zájmen *tao-mày* namísto *bó, mę - con*, má toto vyjádření ve většině případů negativní konotaci.
- ◆ Na základě znalosti komunikační situace vyplývající z kontextu, dojdeme v závěru, že v tomto konkrétním případě použití těchto zájmen neznamená, že by otec My k ní měl špatný vztah, ale naznačuje, že otec nesouhlasí s jednáním své dcery, která hodlá spáchat sebevraždu.
- ◆ Když však pronáší zmíněná slova, vyjadřuje momentální nesouhlas s počínáním dcery nejenom sémantickým obsahem své výpovědi, nýbrž právě i použitím zájmen *tao-mày*. V závěru své promluvy ale svou dceru opět oslovuje slovem *con* (dítě), čímž vyzdvihuje svůj blízký vztah k dceři a patrně tím v dané kontextové situaci také projevuje soucit.

Varianty překladu

- ◇ *„Přišla ses se mnou rozloučit, než si vezmeš život, vid’?
Jestli umřeš, budu muset zase splácet dluh. A nebude
nikoho, kdo by mi pomáhal při sklizni – takže já dluh nikdy
nesplatím. Co si počnu? To nejde, dítě!“* To Hoai: *Manželé A-
Phuovi*. In *Vietnamské povídky*. Přel. Zbořilová. (1972, s.123)

Eliptičnost vietnamského jazyka

◆ „*Ở đây chết mất.*“

- ◆ *Ở đây (tady) chết (zemřít) mất (ztratit).*
- ◆ *Elipsa je velmi častým jevem ve vietnamském jazyce.*
- ◆ *Důležitost důkladné znalosti kontextu při překladu.*
- ◆ *I při znalosti kontextu nemusí být překlad do češtiny jednoznačný.*

Tô Hoài: Hai vợ chồng A Phủ (úryvek)

◇ *A Phủ chưa kịp nói, My lại vừa thở vừa nói:
„Ở đây chết mất.“*

◇ *A Phủ (A Phủ-mužské jméno) chưa (ještě ne) kịp (stihnout) nói (mluvit), My (My-ženské jméno) lại (znovu) vừa (zároveň) thở (dýchat) vừa (zároveň) nói (mluvit): Ở đây (tady) chết (zemřít) mất (ztratit).*

Varianty překladu

- ◆ Ještě než A Phu stihl něco říct, zadýchaně pronesla: „Tady by nás potkala smrt.“
- ◆ A Phu ještě nestačil promluvit, když My zadýchaně řekla: „Tady by mě potkala smrt.“
- ◆ Než stačil promluvit dodala: „**Tady bych zemřela.**“ To Hoai: *Manželé A-Phuovi*. In *Vietnamské povídky*. Přel. Zbořilová. (1972, s. 140)

TLUMOČENÍ

- Převod sdělení z jednoho jazyka do druhého při projevu či rozhovoru
- Tlumočnick rovněž často tlumočí nejen mezi jazyky, ale i mezi kulturami
- KONSEKUTIVNÍ (následné tlumočení)
- tlumočení ústního projevu řečníka po částech
- Řečník vysloví část svých myšlenek, odmlčí se a poskytne tlumočnickovi čas k převodu projevu do druhého jazyka.
- SIMULTÁNNÍ (souběžné tlumočení)
- ústní jazykový převod, při kterém tlumočnick převádí sdělení z výchozího do cílového jazyka souběžně při projevu řečníka

KONSEKUTIVNÍ TLUMOČENÍ

- ◇ Vhodné pro příležitosti s menším počtem účastníků.
- ◇ Zabírá více času, projev je přerušován tlumočením, je ovlivněna plynulost projevu
- ◇ Konsektivně se tlumočí např. rozhovory státníků a obchodníků, setkání s delegacemi, obchodní schůzky či obědy.
- ◇ Doprovodné tlumočení (např. mezi obchodními partnery).
- ◇ TLUMOČNÍK NENÍ ÚČASTNÍKEM KONVERZACE

KONSEKUTIVNÍ TLUMOČENÍ

◆ NÍZKÁ KONSEKUTIVA

- ◆ Řečník pronese několik vět, odmlčí se a tlumočník je převede do druhého jazyka.

VYSOKÁ KONSEKUTIVA

- ◆ Řečník rozdělí promluvu na delší celky (asi 3-5 min.), při kterých si tlumočník dělá poznámky a v následující přestávce pronesené přetlumočí posluchačům.
- ◆ Při delších projevech je vhodné používat tlumočnický zápis (tlumočnická notace), aby bylo možné si zapamatovat všechny hlavní myšlenky řečeného. Během proslovu si tlumočník píše poznámky formou tlumočnického zápisu a začne tlumočit až poté, co se řečník odmlčí.

SIMULTÁNNÍ TLUMOČENÍ

- ◆ Posluchači mohou plynule poslouchat projev ve svém jazyce bez delších prodlev.
- ◆ Hodí se pro velké akce a konference. Díky okamžitému převodu řeči do druhého jazyka umožňuje tento typ interpretace dosáhnout **větší přesnosti** z hlediska obsahu.
- ◆ Velké nároky na tlumočníka: tlumočníci většinou neznají obsah promluv předem, není možná důkladná příprava, nutné rychlé reakce, vyžadováno i napodobovat styl a tón hlasu řečníka, jehož projev je tlumočen.
- ◆ Schopný tlumočník je obvykle schopen částečně předvídat (prognózovat) vývoj řečnickova projevu, přílišnému časovému zpoždění se dokáže bránit jeho smysluplným zkracováním a zestručňováním.
- ◆ Kabinové tlumočení
- ◆ Šušutáž (z franc. chuchoter)

KOMUNITNÍ TLUMOČENÍ

- Tlumočení při jednání mezi jedincem určité komunity a osobou určité instituce, kteří nehovoří stejným jazykem.

Komunitní tlumočnick pomáhá osobě, která jedná sama za sebe.

Účastníci si postavením nejsou rovni, jako například u obchodního tlumočení. Komunitní tlumočnick také nikoho nezastupuje, ale slouží jako doprovod, aby zprostředkoval komunikaci mezi jedincem a institucí.

Komunitní tlumočnick potřebuje výbornou znalost obou jazyků a kultur, mezi kterými tlumočí, potřebuje také rozumět struktuře a fungování státní správy a úřadů a vyznat se v problematice lidských práv, migrace a legislativě týkající se cizinců.

SOUDNÍ TLUMOČENÍ

- ◆ **Soudní tlumočnick** je osoba, která nezaujatě tlumočí jednání u soudu i jiných státních orgánů.
- ◆ Od 1. ledna 2021 výkon činnosti soudního tlumočnicka a soudního překladatele upravuje zákon č. 354/2019 Sb.
- ◆ Od roku 2021 je možné se stát pouze soudním tlumočnickem, či soudním překladatelem, či je možné vykonávat obě funkce.
- ◆ Soudním tlumočnickem se může stát osoba s náležitým vzděláním po splnění dalších podmínek (doložený stupeň vzděláním v daném jazyce, tlumočnická/překladatelská praxe, absolvování právního kurzu, absolvování vstupní zkoušky ad.)

Interkulturní práce

- ◇ Interkulturní pracovníci (IP)
- ◇ Integrovaná podpora v životních situacích, se kterými se cizinci setkávají
- ◇ Tlumočnické asistence
- ◇ Poradenství
- ◇ Terénní práce

Situace interkulturní práce pro vietnamskou komunitu v ČR

- ◆ Největší asijská komunita v ČR
- ◆ Komunita asijská – z toho vyplývá větší kulturní a jazyková vzdálenost, kterou je třeba zohledňovat v integrační práci
- ◆ Navíc je to komunita velmi početná (oficiální statistiky – asi 600.000 vietnamských občanů v ČR)
- ◆ Obrovská potřeba interkulturní podpory ze strany vietnamské komunity
- ◆ Jak vytvořit účinné metody integrační práce pro několik tisíc lidí s limity v českém jazyce?

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ VARUJE: KOUŘENÍ ZPŮSOBUJE RAKOVINU

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ VARUJE: KOUŘENÍ ZPŮSOBUJE RAKOVINU

134 134

117 112

105 107 115 115 109 109

116

112

228 108

118

122

112

112

111

106

147

149

čtěte kouř
čtěte název
čtěte blízké

AKCE

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

8,90 Kč

Procvičování tlumočení v praxi

- ◆ **Podnikání - občané z třetích zemí (mimo EU)**
- ◆ Pokud máte **trvalý pobyt v ČR**, můžete podnikat za stejných podmínek jako čeští občané.
- ◆ V případě, že jste cizinec z třetí země (mimo EU), již pobýváte v ČR a chcete získat **povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání**, můžete tak učinit až po pěti letech pobytu v ČR. Pokud je váš účel pobytu sloučení s rodinou, můžete o účel podnikání požádat po třech letech.
- ◆ Podnikat však můžete i souběžně při plnění jiného účelu pobytu/víza (například při studiu, zaměstnání nebo sloučení s rodinou). Může to být formou přivýdělku, který vám zajistí potřebné finance. Musíte však fakticky plnit svůj účel pobytu, který jste prokázali Ministerstvu vnitra ČR (tedy např. i nadále studovat, pracovat nebo být sloučení s rodinou).

Tập dịch

- ◆ Nếu quý vị có **vĩnh trú tại CH Séc**, quý vị có thể kinh doanh với những điều kiện như người Séc.
- ◆ Trong trường hợp quý vị là người ngoại quốc đến từ nước thứ ba (ngoài EU) và đã định cư tại CH Séc và muốn có **giấy phép cư trú dài hạn với mục đích kinh doanh**, quý vị có thể xin sau năm năm cư trú tại CH Séc. Nếu mục đích cư trú của quý vị là đoàn tụ gia đình, quý vị có thể xin cho mục đích kinh doanh sau ba năm.
- ◆ Tuy nhiên, quý vị có thể kinh doanh đồng thời với việc hiện mục đích cư trú/thị thực khác. (Ví dụ, trong khi học, làm thuê hoặc đoàn tụ gia đình). Có thể bằng hình thức làm thêm để có đủ chi phí. Nhưng quý vị phải thực sự thực hiện mục đích cư trú mà chính quý vị đã chứng minh cho Bộ Nội vụ CH Séc (ví dụ là tiếp tục học, làm việc hoặc đoàn tụ với gia đình).

Procvičování

◆ Biometrická karta

- ◆ Pokud získáte povolení k dlouhodobému, nebo trvalému pobytu v ČR, bude vám vydána tzv. biometrická karta. Ta zachycuje obličej a otisky prstů. Díky ní je jednodušší ověřit pravost dokumentu totožnosti cizince žijícího na území České republiky. K sejmutí biometrických údajů se musíte dostavit na Oddělení pobytu cizinců (Odboru azylové a migrační politiky) Ministerstva vnitra ČR.
- ◆ Pokud jste požádali o povolení k pobytu v zahraničí, dostavte se k sejmutí biometrických údajů do tří dnů od vstupu na území. Mějte s sebou platný cestovní doklad. Můžete se předem telefonicky objednat, kontakt požadujte na příslušném zastupitelském úřadě. Pokud žádáte na území ČR, budete Ministerstvem vnitra vyzváni k sejmutí biometrických údajů. Následně platí, že biometrický průkaz musíte převzít nejpozději do 60 dnů od sejmutí údajů. Změny v údajích musíte nahlásit úřadu do tří dnů, pokud se stěhujete, je obecná lhůta delší – 30 dní.

Tập dịch

◆ Thẻ sinh trắc (Biometrická karta)

- ◆ Nếu bạn nhận được giấy phép cư trú dài hạn hoặc vĩnh trú tại CH Séc, bạn sẽ được cấp thẻ sinh trắc. Thẻ sinh trắc lưu giữ dữ liệu sinh trắc học, khuôn mặt và dấu vân tay của bạn. Nhờ đó có thể dễ dàng xác minh tính xác thực của thẻ và căn tính của người nước ngoài sinh sống trên lãnh thổ Cộng hòa Séc. Để lấy dữ liệu sinh trắc, bạn cần phải đến Phòng cư trú người nước ngoài (Cục chính sách tị nạn và di dân) của Bộ Nội vụ CH Séc.
- ◆ Nếu bạn xin giấy phép cư trú ở nước ngoài, bạn hãy đến lấy dữ liệu sinh trắc trong vòng ba ngày sau khi bạn đến Séc. Hãy mang theo hộ chiếu có giá trị. Bạn có thể gọi điện đặt trước, hãy xin số điện thoại ở đại sứ quán tương ứng. Nếu bạn xin giấy phép cư trú trên lãnh thổ CH Séc, Bộ Nội vụ sẽ mời bạn đến lấy dữ liệu sinh trắc. Bạn phải đến lấy thẻ sinh trắc trong vòng 60 ngày từ khi lấy dữ liệu sinh trắc. Bạn phải thông báo cho ủy ban các thay đổi dữ liệu trong vòng ba ngày. Nếu bạn chuyển nhà, thời hạn dài hơn – bạn phải thông báo trong vòng 30 ngày.

MŠ a ZŠ

◆ MATEŘSKÉ ŠKOLY

◆ Komu jsou mateřské školy určeny?

- ◆ Mateřské školy neboli školky jsou obvykle určeny dětem ve věku **3 až 6 let** (ve výjimečných případech, pokud to kapacita mateřské školy umožňuje, mohou být přijaty i dvouleté děti). Docházka do mateřské školy **v posledním roce před zahájením základní školy je povinná**

◆ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

◆ Komu jsou základní školy určeny?

- ◆ Základní školu navštěvují děti ve věku **6–15 let**. Docházka na základní školu je **povinná**, a to po dobu **9 let**. O odklad školní docházky lze požádat pouze v případě doporučení od školského poradenského zařízení a odborného lékaře či klinického psychologa. Samotný fakt, že vaše dítě neumí dobře česky, není důvodem pro odklad.

Giáo dục mầm non, tiểu học và trung học cơ sở

◆ TRƯỜNG MẪU GIÁO

- ◆ Trường mẫu giáo dành cho ai? Trường mẫu giáo thường dành cho các trẻ nhỏ ở độ tuổi **3 tới 6 tuổi** (trong các trường hợp ngoại lệ, nếu như sức chứa của trường mẫu giáo cho phép, các cháu hai tuổi cũng có thể được nhận).
- ◆ Việc đi học mẫu giáo **trong năm cuối cùng trước khi bước vào tiểu học là bắt buộc.**

◆ TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ

- ◆ Trường tiểu học và trung học cơ sở là dành cho ai? Trẻ em trong độ tuổi **6-15 tuổi** đi học tiểu học và trung học cơ sở. Việc đi học tại các trường này là **bắt buộc** và kéo dài trong quãng thời gian **9 năm**. Chỉ khi có giấy giới thiệu từ cơ sở tư vấn giáo dục và bác sĩ chuyên môn hoặc bác sĩ tâm lý lâm sàng mới có thể xin hoãn việc đi học bắt buộc. Sự thật thì việc con bạn không nói tiếng Séc tốt không phải là lý do để hoãn việc đi học.

System školství ve Vietnamu

- Giáo dục mầm non
- Giáo dục tiểu học (cấp 1)
- Giáo dục phổ thông cơ sở (cấp 2)
- Giáo dục trung học phổ thông (cấp 3)
- Giáo dục đại học
- Giáo dục sau đại học

DOPORUČENÁ LITERATURA

- ◆ Kuffnerová Z., Poláčková M a kol.: *Překládání a čeština*. 1. vyd. Praha: H&H, 1994 260 s.
- ◆ Levý, J.: *Umění překladu*. Praha: Ivo Železný, 1998. 390 s.
- ◆ Nguyen Phan Canh: *Základy vietnamštiny*. 1. vyd. Praha: SPN, 1984. 408 s.
- ◆ Vaňková I., Nebeská I., Saicová Římalová L., Šlédrová, J.: *Co na srdci to na jazyku*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. 343 s.
- ◆ Vrbková, Julie Lien (2019): „Vietnamský pohled na český jazyk.“ In *Sborník Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka 2019*. Praha: Akropolis, 2019